NORAKSTS

Lieta Nr.A420475911
SKA-103/2013

SPRIEDUMS

Rīgā 2013.gada 13.februārī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

senatore V.Kakste
senators A.Guļāns
senators J.Neimanis

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz */Draudzes nosaukums/* pieteikumu par zemes gabala */adrese/* nodošanu privatizācijai, sakarā ar Jelgavas pilsētas domes kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 19.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 18.marta spriedumu apmierināts pieteicējas */Draudzes nosaukums/* pieteikums citā lietā (lieta Nr.42582606) un Jelgavas domei uzlikts pienākums pieņemt lēmumu par apbūvētā zemes gabala */adrese/* ar kadastra Nr*./kadastra numurs/* nodošanu privatizācijai pieteicējai.

Jelgavas pilsēta dome, ievērojot minēto spriedumu, 2011.gada 27.janvārī pieņēma lēmumu Nr.1/21, ar kuru nodeva privatizācijai apbūvētu zemes gabalu ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/ /adrese/*, 13 421 m^2 platībā.

[2] Pieteicēja iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot izdot labvēlīgāku administratīvo aktu – nodot privatizācijai arī zemes gabalu */adrese/*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, 39 167 m^2 platībā, kā arī atlīdzināt zaudējumus Ls 150 000.

[3] Ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneses 2011.gada 21.marta lēmumu atteikts izskatīt pieteicējas pieteikumu par Jelgavas pilsētas domes 2011.gada 27.janvāra lēmumu Nr.1/21 un kaitējuma Ls 150 000 atlīdzinājumu kā sūdzību par sprieduma izpildi lietā Nr.42582606.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 3.novembra spriedumu pieteikums apmierināts daļā. Tiesa uzdeva domei izdot administratīvo aktu par zemes gabala nodošanu privatizācijai, bet noraidīja pieteikumu daļā par atlīdzinājumu. Spriedumā norādīts tālāk minētais.

[4.1] 2006.gada 28.augustā pieteicēja vērsās domē ar iesniegumu par zemesgabala */adrese/*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, 52 588 m^2 privatizāciju.

Ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 18.marta spriedumu lietā Nr.A42582606 domei uzlikts pienākums pieņemt lēmumu par apbūvēta zemes gabala */adrese/*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, nodošanu privatizācijai pieteicējai.

Domes zemes komisija 2010.gada 9.novembra sēdē pieņēma lēmumu Nr.9.2, ar kuru, pamatojoties uz Jelgavas pilsētas teritorijas plānojumu 2009.-2021.gadam un saistošajiem noteikumiem Nr.09-11, nolēma akceptēt zemes gabala */adrese/* sadalījumu divās zemes vienībās saskaņā ar pievienoto skici.

Ar domes zemes komisijas 2010.gada 1.decembra lēmumu Nr.11/9.1 apstiprināts valsts SIA „Latvijas valsts mērnieks" izstrādātais zemes ierīcības projekts nekustamajam īpašumam */adrese/*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*. Saskaņā ar projektu zemes vienībai */adrese/* platība noteikta 13 421 m^2, bet */adrese/* – 39 167 m^2.

Domes Pašvaldības īpašuma privatizācijas komisija 2011.gada 6.janvārī, pamatojoties uz Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 18.marta spriedumu lietā Nr.A42582606,

nolēma nodot privatizācijai pieteicējai zemes gabalu ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/ /adrese/* 13 421 m^2 platībā.

[4.2] Dome vairākkārt tiesai iesniegtajos dokumentos, kā arī iestādes pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka pieteicēja nav ievērojusi likumā noteikto lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtību jautājumā par atdalītā zemes gabala */adrese/* privatizāciju.

Uz šo argumentu, atzīstot, ka tas nav pamatots, sniegta atbilde Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 25.maija lēmumā par pagaidu noregulējumu šajā lietā.

Lieta bija ierosināta par konkrēta lēmuma izdošanu – par visa strīdus zemes gabala privatizāciju, kas domē apmierināts tikai daļēji. Savukārt citi domē pēc Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 18.marta sprieduma spēkā stāšanās pieņemtie lēmumi un veiktās darbības nav atzīstami par patstāvīgiem administratīvajiem aktiem. Līdz ar to šādi domes (zemes komisijas vai Pašvaldības īpašumu privatizācijas komisijas) pieņemtie lēmumi nav patstāvīgi pieteikuma priekšmeti tiesā, bet vērtējami kopā kā vienotā administratīvajā procesā pieņemti lēmumi.

Tādējādi precizējams arī pieteicējas prasījums – par vēl labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, ar kuru privatizācijai tiktu nodots atdalītais zemes gabals. Sākotnēji tiesas noteiktajam pieteikuma priekšmetam par zemes komisijas lēmuma, ar kuru no strīdus zemes gabala atdalīts zemes gabals */adrese/*, atcelšanu nav nozīmes, jo pieteicējas mērķis ir skaidrs un nepārprotams. Proti, šajā gadījumā pieteicēja vērsās domē ar lūgumu nodot privatizācijai strīdus zemes gabalu 52 588 m^2, ko dome sākotnēji atteica, bet pēc tam izpildīja daļēji, tas ir, iestāde ir atteikusi izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu, kas bija tās mērķis, vēršoties iestādē.

[4.3] Lietā ir strīds par to, vai domei bija tiesības, izpildot tiesas spriedumu, sadalīt strīdus zemes gabalu un nodot privatizācijai tikai kādu noteiktu tā daļu.

Lietā nav strīda par to, ka tiesvedībā, kas tika izspriesta ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 18.marta spriedumu, pieteicējas prasītā privatizācijai nododamā strīdus zemes gabala platība bija 52 588 m^2 (5,2588 ha), uz kura citstarp atradās pieteicējai piederoša būve – sporta stadions 1,3421 ha platībā un vēl citi sporta kompleksa elementi – trīs no četriem metāla konstrukciju prožektoru torņiem. Līdz ar to minētais zemes gabals 5,2588 ha platībā tika atzīts par apbūvētu zemes gabalu un kā tāds bija nododams privatizācijai pieteicējai.

[4.4] Domes arguments, ka no Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 18.marta sprieduma izriet, ka pieteicējai privatizācijai ir nododams zemes gabals tikai 1,3421 ha

platībā, ir absurds un neloģisks, kā arī pilnīgi pretējs minētajā spriedumā aplūkotajām tiesību normām un tiesas izdarītajiem apsvērumiem. Šāda tiesību normu un tiesas sprieduma izpildes izpratne nonāk pretrunā ar tiesiskuma un patvaļas aizlieguma principu.

Minētajā tiesas spriedumā, piemērojot Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumā, Būvniecības likumā un likumā „Par nekustamo īpašumu ierakstīšanu zemesgrāmatā" ietvertās tiesību normas, nepārprotami ir atzīts, ka uz strīdus zemes gabala 52 588 m^2 atrodas pieteicējai piederoša būve – sporta laukums 13 421 m^2 platībā. Līdz ar to nav saprātīgi izskaidrojams tas, kā dome nonākusi pie secinājuma, ka tiesa spriedusi tikai par zemes zem stadiona (sporta laukuma) nodošanu privatizācijai, tādējādi uzskatot strīdus zemes gabalu par apbūvētu daļā, uz kura reāli 13 421 m^2 plātībā atrodas sporta laukums, bet pārējā daļā – par neapbūvētu.

Ne no domes pieņemtajiem lēmumiem, ne sniegtajiem paskaidrojumiem, kā arī tiesību normām nav atrodams pamatojums šādai domes rīcībai – atzīt konkrētu, dabā identificējamu un valsts informācijas sistēmās (reģistros) reģistrētu zemes gabalu daļā gan par apbūvētu, gan par neapbūvētu. Dome nav norādījusi uz tiem apstākļiem vai tiesību normām, kas bija pamatā šādu lēmumu pieņemšanai, tas neapstiprinās arī ar iepriekš pieņemto lēmumu (darbību), ar kuru 2002.gadā dome bija ierakstījusi zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda strīdus zemes gabalu 52 588 m^2 platībā, proti, nesadalītu.

Strīdus zemes gabals visā tā platībā, kāds tas tika reģistrēts zemesgrāmatā, ir uzskatāms par apbūvētu.

[4.5] Ievērojot minēto, kā arī Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 25.maija lēmumā, izskatot jautājumu par pagaidu noregulējuma piemērošanu šajā lietā, ietverto pamatojumu, atzīstams, ka domei, izpildot tiesas spriedumu, nav no tiesību normām izrietošas tiesības veikt tādas darbības, lai sadalītu strīdus zemes gabalu un nodotu privatizācijai tikai kādu daļu no tā.

Turklāt, vērtējot domes paskaidrojumus par pašvaldības plāniem izmantot atdalīto zemes gabalu pašvaldību funkciju nodrošināšanai un tiesas sēdē sniegtos domes pārstāvja paskaidrojumus par to, ka pieteicēja nav pildījusi līgumsaistības vai ir administratīvi sodīta, atzīstams, ka šādiem iestādes apsvērumiem nav nozīmes, jo tiesa jau tos vienreiz ir atzinusi par nepamatotiem.

Turklāt ne pārsūdzētajā lēmumā, ne tā izdošanas procesā pieņemtajos lēmumos nav ietverti sevišķi pārliecinoši apsvērumi, lai zemes gabalu nenodotu privatizācijai. Proti, lēmumā nav norādīts pamatojums par strīdus zemes gabala vai tā daļas izmantošanu

pašvaldības plānotajām vajadzībām arī situācijā, kad uz tā atrodas pieteicējai piederošas būves.

[4.6] Nav konstatējami tādi apstākļi, kas būtu uzskatāmi par jaunatklātiem apstākļiem, kas pastāvēja lietas izskatīšanas laikā, bet tiesai iepriekšējā tiesvedībā nebija zināmi, un ka šādi apstākļi pēc būtības nav izvērtēti.

Tieši pretēji, dome pēc Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 18.marta sprieduma spēkā stāšanās ir veikusi tādas darbības, lai faktiski nepildītu spēkā stājušos tiesas spriedumu un izvairītos no tai uzliktā pienākuma.

Neskatoties uz to, ka pieteicējai piederošas būves, sporta komplekss, nav nodots ekspluatācijā un nepilda tās funkcijas, kam tas paredzēts (sporta pasākumu nodrošināšana), strīdus zemes gabala sadalīšana un zemes zem stadiona atdalīšana no pārējā zemes gabala faktiski liedz turpmāk zemes gabalu */adrese/* izmantot atbilstoši tā mērķim.

[5] Izskatījusi lietu sakarā ar domes apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu pieteikuma apmierinātajā daļā, Administratīvā apgabaltiesa ar 2012.gada 19.jūnija spriedumu uzlika pienākumu domei nodot zemes gabalu privatizācijai. Apgabaltiesa pievienojās pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai, kā arī norādīja tālāk minēto.

[5.1] Tas, ka pieteikumā un Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 18.marta spriedumā lietā Nr.42582606 bez norādītā strīdus zemes gabala kadastra numura nebija norādīta arī platība, kādā pieteicēja prasījusi un kādā tiesa uzlikusi pienākumu nodot to privatizācijai, nevarēja būt pamats tam, lai dome pēc šā sprieduma spēkā stāšanās vēl veiktu tādas darbības, kas vērstas uz strīdus zemes gabala sadalīšanu. Pieteicēja bija lūgusi nodot privatizācijai zemes gabalu ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/*. No apgabaltiesas sprieduma minētajā lietā neizriet, ka pieteicēja, prasot nodot privatizācijai šo zemes gabalu vai iestāde, atsakot to nodot, jau tad būtu izvirzījušas argumentus par daļēju šā zemes gabala nodošanu privatizācijai. Kadastra Nr.*/kadastra numurs/* bija piešķirts zemes vienībai ar platību 52 588 m^2. Dome uz šādu zemes vienību bija nostiprinājusi īpašuma tiesības zemesgrāmatā, tādējādi tiesas uzliktais pienākums nodot privatizācijai zemes gabalu, norādot tikai kadastra numuru, nevarēja būt pārprotams. Tāpat no apgabaltiesas sprieduma neizriet, ka iestādei vēl jāizdara lietderības apsvērumi pirms lēmuma pieņemšanas. Proti, apgabaltiesas sprieduma motīvu daļā tieši ir pārbaudīts pamatojums domes atteikumam nodot zemes gabalu privatizācijai, kā arī izdarīts secinājums, ka zemes gabalu domei nav

iespējams izmantot pašvaldības vajadzībām, jo uz tā atrodas pieteicējai piederošas būves – sporta komplekss.

[5.2] Arī jautājums par to, ka pieteicējai piederošās būves nav nodotas ekspluatācijā un kā patvaļīgas būvniecības rezultātā tapušas tās ir jānojauc, kā arī ka pieteicēja nav izpildījusi 1995.gada 8.decembra nomaksas pirkuma līguma nosacījumus, jau ir atrisināts, tādēļ šādu argumentu apgabaltiesa no jauna nepārvērtē.

[5.3] Dome norādījusi, ka atdalītais zemes gabals nepieciešams skrituļparka izveidošanai, kam par pamatu ņemts domes investīciju plāns 2007.-2013.gadam. Ņemot vērā, ka šādam apstāklim vajadzēja būt zināmam jau tad, kad tika izskatīta administratīvā lieta Nr.A42582606 (jo investīciju projekta īstenošanas laiks atbilst tiesvedības laikam minētajā administratīvajā lietā), atsaukšanās uz šādu argumentu nav pamatota.

[5.4] Pārbaudot zemes ierīcības projekta lietu, secināms, ka kopējā zemes gabala sadale ir neloģiska, jo faktiski pieteicējai piederošie trīs sporta kompleksā ietilpstošie apgaismes torņi palikuši uz atdalītā zemes gabala, savukārt starp privatizācijai nodoto zemes gabalu un pieteicējai piederošo zemes gabalu ir palikusi šaura atdalītā zemes gabala josla. Šāda josla faktiski nav izmantojama domes iecerētā skrituļparka izveidošanai, savukārt pārējā daļā to ierobežo apgaismes torņi. Dome nav norādījusi, ko plānojusi iesākt ar sev nepiederošajiem apgaismes torņiem.

Ministru kabineta 2007.gada 11.decembra noteikumu Nr.867 „Zemes ierīcības projekta izstrādes noteikumi" 10.7.apakšpunktā noteikts, ka zemes projektu saskaņo citstarp ar personām, kuru intereses skar projekta risinājumi, ja vietējā pašvaldība to ir noteikusi projekta izstrādes nosacījumos (noteikumu 11.1.1.apakšpunkts). No lietas materiāliem neizriet, ka pašvaldība zemes ierīcības projekta izstrādes nosacījumos ir paredzējusi saskaņojumu ar personām, kuru intereses skar projekta risinājumi. Taču, ņemot vērā, ka uz kopējā zemes gabala atradās pieteicējai piederoši sporta kompleksa elementi un ka pieteicēja bija lūgusi nodot šo zemi privatizācijai un ka ar spēkā stājušos tiesas spriedumu šāds pienākums domei bija noteikts, atzīstams, ka pieteicēja nepārprotami ir persona, kuras intereses zemes sadales projekts aizskāra. Tādējādi domei bija pienākums par to vismaz informēt pieteicēju. No lietas materiāliem neizriet, ka pieteicēja būtu zinājusi par plānoto zemes sadales projektu. Šāda domes rīcība neatbilst labas pārvaldības principam, kā arī liecina par negodprātīgu savu tiesību izmantošanu un pienākumu īstenošanu.

[5.5] Dome norādījusi, ka pieteicēja nav ievērojusi lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtību, nav prasījusi domei konkrētā zemesgabala nodošanu privatizācijai. Šāds arguments nevar būt pamatots, jo dome ar savu rīcību būtībā jau ir atteikusi nodot privatizācijai pieteicējas pieprasīto (atdalīto) zemes gabalu. Tas, ka atdalītajam zemes gabalam ir piešķirts cits kadastra numurs, nav pamats, lai pieteicēja atkārtoti vērstos domē un prasītu šā zemes gabala nodošanu privatizācijai, kas domei jau bija jānodod privatizācijai saskaņā ar Administratīvās apgabaltiesas spriedumu.

[6] Jelgavas pilsētas dome iesniedza kasācijas sūdzību par apgabaltiesas spriedumu. Kasācijas sūdzībā norādīts tālāk minētais.

[6.1] Tā kā pieteicēja ir lūgusi labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai bija jāvērtē tie apstākļi, kas pastāv šobrīd. Tādēļ tiesai bija jāvērtē prasītā akta lietderība atbilstoši Administratīvā procesa likuma 66.pantam. Proti, vai piešķirot pieteicējai vēl lielāku zemes gabalu, nekā jau ir piešķirts, tiks sasniegts privatizācijas mērķis. Domes ieskatā, vērtējot lietas apstākļus, prasītā akta izdošana būtu nesamērīga.

[6.2] Domes arguments, ka pieteicēja nav ievērojusi lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtību, spriedumā ir noraidīts bez jebkāda pamatojuma.

Administratīvās apgabaltiesas tiesnese ar 2011.gada 21.marta lēmumu ir atteikusies izskatīt pieteicējas pieteikumu par Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 18.marta sprieduma izpildi, lēmumā atzīstot, ka ar Jelgavas pilsētas domes 2011.gada 27.janvāra lēmumu Nr.1/21 tas ir izpildīts. Šajā tiesneses lēmumā arī norādīts, ka, tas, ka ir stājies spēkā tiesas spriedums lietā Nr.A42582606, nav šķērslis neievērot tiesību normās noteikto kārtību, lai lemtu par pieteikuma pieņemšanu par jauna administratīvā akta izdošanu. Turklāt norādīts, ka pieteicējas prasījums par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu nav pietiekams bez lēmuma, ar kuru zemes gabals */adrese/,* kadastra Nr*./kadastra numurs/* atdalīts zemes gabals ar kadastra Nr*./kadastra numurs/* pārsūdzēšanas.

Pieteicēja nav pārsūdzējusi Jelgavas pilsētas domes Zemes komisijas 2010.gada 9.novembra lēmumu Nr.10 par strīdus zemes gabala atdalīšanu.

Motīvu daļa

[7] Administratīvā procesa likuma 349.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Senāts atzīst, ka apgabaltiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ Senāts tam pievienojas un to neatkārto.

[8] Arī uz kasācijas sūdzības argumentu, ka tiesai pieteikuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu gadījumā bija jāvērtē lietas izskatīšanas laikā esošie apstākļi, atbilde pēc būtības ir sniegta apgabaltiesas spriedumā. Senāts neuzskata par nepieciešamu sniegt vēl izvērstāku atbildi.

[9] Kasācijas sūdzības arguments, ka domes iebildums par lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtības ievērošanu apgabaltiesas spriedumā atstāts bez ievērības, neatbilst apgabaltiesas spriedumam.

[10] Jautājums par tiesneses lēmumu par Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 18.marta sprieduma izpildi nevar izšķirt, kāds spriedums šajā lietā taisāms pēc būtības. Arī tam apstāklim, vai pieteicēja pārsūdzējusi tieši lēmumu par zemes gabala sadalīšanu, nav izšķirošas nozīmes, jo šajā lietā izšķiramais jautājums ir, vai atdalītais zemes gabals ir nododams privatizācijai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 1.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 19.jūnija spriedumu, bet Jelgavas pilsētas domes kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Senatore	*(paraksts)*	V.Kakste
Senators	*(paraksts)*	A.Guļāns
Senators	*(paraksts)*	J.Neimanis

NORAKSTS PAREIZS
Latvijas Republikas Augstākās tiesas
Senāta Administratīvo lietu departamenta
senatore V.Kakste
Rīgā 2013.gada 13.februārī